

TEKSTI: RIITTA JALONEN

KUVAT: LEENA KAHISAARI JA JUTTA KOIVULA

Maineensa veroiset Ukrainan kasakat

Kiovassa pääpaikkaansa pitävät Ukrainan kasakat palasivat viiden vuoden tauon jälkeen Helsinkiin. Hurja joukko tarjosi katsojille unohtumattoman ja ainutlaatuisen elämyksen.

Oleg Lurchyshyn johtaman, vuonna 1990 perustetun ryhmän tavoitteena on vaalia kasakoiden perinteisiä ratsastus- ja hevosmiestaitoja. Hevosia ja hurjia temppejuja rakastava, innostuneista ja taitavista henkilöistä koostuva ryhmä on ainoa laatuaan Ukrainassa. Uskomattomalla nopeudella kiitävät hevoset sekä ratsastajien rohkeus ja taitavuus todistivat yleisölle, että kasakat ovat maineensa veroisia.

Ukrainan kasakat kiertävät ahkerasti ympäri maailmaa, ja ryhmä tulikin suoraan Oslon Horse Showsta Helsinkiin, minkä jälkeen he suuntaavat Italiaan, Veronan Fiera di Cavalli -festivaaleille, jonne odotetaan peräti 145 000 katsojaa! Kotona Kiovassa käydään lähinnä lepäämässä, vaihtamassa hevosia, hankkimassa uusia esiintymisasuja ja järjestämässä viisumiasioita.

Temput satureilta!

Tasapainon saavuttaminen täyttää laukkaa kiitävän hevosen selässä toinen toistaan hurjempien temppejujen vaihtuessa saa katsojan ihailemaan kasakoiden rohkeutta, taitavuutta ja hevosten kestävyttä. Nopeatempoisen esityksen henkeäsalpaavin suoritus on ratsastajan kierähtäminen täyttää laukkaa kiitävän hevosen mahan tai kaulan alta sen toiselle puolelle.

Kasakkasotureilla oli merkittävä osa Ukrainan historiassa. Hurjaan ja vauhdikkaaseen esitykseen onkin tuotu näyttävimmit temput suoraan muinaisilta sotatantereilta.

- Roikkuminen jalustimesta pää alas päin sai vihollisen uskomaan, että ratsastaja on kuollut. Ratsastajan asettuminen ikään kuin siiveksi hevosen kyljen suuntaisesti näytti puolestaan siltä, että hevonen laukkaisi yksinään. Maahan ja takaisin selkään hyppääminen helpotti luotien väistelyä. Hevosen kyljen viereen kätkeytyminen mahdollisti vihollisen väijymisen; kaikki liikkeet tehdään tietysti kiitolaukassa. Taakse ampumista varten ratsastaja istui selkä menosuuntaan päin. Seisoessaan laukkaavan hevosen selässä soturi näki kauas eteenpäin, kertoo jo pienenä poikana kasakoihin liittynyt Jevgen,

joka oli ajellut päänsä lähes kokonaan paljaaksi perinteiseen kasakkatyyliin.

Uusi aika näkyy kasakoiden esityksessä: ennen niin miehiseen porukkaan on päässyt mukaan yksi nainen. Akrobaatti, entinen huipputasoin uimahyppääjä ja nykyisin taitoratsastajana toimiva 29-vuotias Natasha on shown prinsessa. Yhden lapsen äiti Natalia Skoryna suorittaa tempuista siinä missä miehetkin.

Kiertue-elämää ja elokuvia

Kasakat hevosineen ovat esiintyneet ukrainalaisissa musiikkivideoissa, televisiossa ja lukuisissa elokuvissa. Hevoset osaavat elokuvamaailman haluamansa temput, kuten istua, maata tai vaikkapa kaatua pyynnöstä, ja paljon muuta. Uusin elokuva, missä kasakat esiintyvät, on tänä syksynä markkinoille tuleva historiallinen spehtaakkeili, Vladimir Bortkon ohjaama Taras Bulba.

- Ensi vuonna tulossa on mielenkiintoinen projekti ranskalaisen veteraani-ohjaajan Albert Lamorissen kanssa, kertoo Natalia, joka vastaa ryhmän käytännön asioista.

Tällä hetkellä tallissa on 14 hevosta, joista vain osa oli mukana Helsingissä. Kasakat eivät itse kasvata hevosiaan, vaan ostavat sopiviksi katsomansa yksilöt Ukrainasta. Hevosten on oltava nopeita ja ketteriä, tasaiset askeleet ja sopiva koko ovat itsestäänselvyys. Katsojien näkemä keveys ja lennokkuus on lukuisten harjoitustuntien tulos.

Nuoren hevosen koulutus koostuu harjoituksesta, joilla kehitetään monipuolisesti sen fysiikkaa ja kuuliaisuutta. Se täytyy myös totuttaa ympärillä vaihteleviin ärsykkeisiin kuten musiikkiin, valoihin ja taputuksiin. Toisten hevosten kanssa työskentely onnistuu nopeammin, toiset vaativat vähän enemmän aikaa. Yleisesti ottaen koulutukseen kuluu aikaa noin kahdesta viikosta kahteen kuukauteen, kun valitsemamme hevonen on valmis esiintymään näytöksessä.

Esteratsastuksen maailmancupin finaalisissa Malesiassa vuonna 2006 kasakat esiintyivät ilman omia hevosiaan.

Kasakat esittivät Helsingissä hurjia temppejuja.

- Vain tapahtuman järjestäjä tiesi, että vedimme esityksen paikallisilla hevosilla, joiden kanssa saimme harjoitella 15 päivän ajan ennen näyttöä! Tämä toi pienen jännitysmomentin esitykseen, mutta ketterät poolohevokset suoriutuivat tehtävästä hienosti, kertoo Jevgen.

Karmein muisto kiertueuralta liittyy vuoden 2001 Englantiin, missä riehui suu- ja sorkkatauti. Taudin leviämisen pelossa hevoset oli jätettävä Englantiin.

- Tuntui todella pahalta palata kotiin ilman rakkaita hevosia, jotka olivat meille perheenjäseniä, lapsia, ystäviä. Hienoa oli, että ystävämmme saivat hyvän kodin, ja olemme edelleen yhteydessä niiden uusiin omistajiin, joten tiedämme, että ne voivat hyvin ja mitä niille kuuluu.

Jatkuva kiertäminen saattaa joskus tuntua rankalta, mutta esiintyminen suurelle yleisölle isoilla areenoilla korvaa monin verroin joskus kalvavan koti-ikävä. ♦